

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Psychomotorische Therapie en Bewegingsagogie van de Christelijke Hogeschool Windesheim

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Christelijke Hogeschool Windesheim
31 juli 2017	Naam opleiding	: hbo-bachelor
onderwerp		Psychomotorische Therapie en Bewegingsagogie (240 EC)
Besluit	Datum aanvraag	: 3 april 2017
accreditatie hbo-ba	Graad opleiding	: Bachelor of Arts ¹
Psychomotorische Therapie en	Varianten opleiding	: deeltijd, voltijd
Bewegingsagogie van de	Locatie opleiding	: Zwolle
Christelijke Hogeschool	Datum goedkeuren	
Windesheim	panel	: 17 oktober 2016
(005548)	Datum locatiebezoek	: 12 december 2016
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 14 maart 2017
CvB 2017-291	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 16 april 2015
ons kenmerk		
NVAO/20172016/ND		
bijlagen		

2 Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 36791).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

In de psychomotorische therapie wordt methodisch gewerkt met interventies op het gebied van lichamelijke en beweging. Deze vormen een therapeutisch en planmatig middel ten behoeve van preventie, begeleiding, training en behandeling. De psychomotorische therapeut gebruikt werkvormen die lichaamsbeleving en bewegingsgedrag als aangrijpingspunt hebben en welke afkomstig zijn uit onder andere de sport, lichamelijke

¹ De opleiding kan de graad Bachelor of Arts verlenen op het moment dat het cluster waartoe de opleiding behoort de 70% grens heeft bereikt.

Pagina 2 van 8 opvoeding, relaxatietechnieken, ademtherapie, massagetechnieken en yoga. Door dit op een planmatige, methodische en zoveel mogelijk wetenschappelijk onderbouwde wijze in te zetten kan er oefeningsgericht, ervaringsgericht en ontdekkingsgericht gewerkt worden aan de (hulp)vraag van de cliënt.

Voorbeelden van de klachten van cliënten zijn: depressie, angstklachten, persoonlijkheidsproblematiek, trauma, eetproblematiek, burn-out, verslavingsproblematiek, concentratieproblemen, negatief zelfbeeld, gedragsproblemen, gezinsproblematiek, emotionele problemen, verliesverwerking, relatieproblemen en dergelijke. PMT'ers werken met mensen met psychische klachten in alle werkvelden van de gezondheidszorg, op alle fasemomenten in het zorgproces, zowel intramuraal, ambulans als in de preventieve sector. Ook zijn ze werkzaam in welzijn en (passend) onderwijs. Zij zijn in loondienst, praktijkhouder of zzp'er.

Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding Psychomotorische Therapie en Bewegingsagogie (PMT) acteert in een werkveld dat sterk aan verandering onderhevig is (o.a. de vermaatschappelijking van de zorg; toegenomen aandacht voor preventie, signalering en vroeghulp; marktwerking; vergrijzing; wetenschappelijke positionering en het belang van Evidence Based Werken (EBM) in de verantwoording). In lijn met alle geschetste ontwikkelingen in het werkveld is de bij Windesheim opgeleide bachelor PMT'er in staat preventief, begeleidings-, trainings- en behandelgericht te werken. De beoogde eindkwalificaties heeft de opleiding vastgelegd in een eigen opleidingsprofiel. Deze eindkwalificaties zijn concreet vormgegeven voor wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie en sluiten aan bij het Landelijk Domeinprofiel Bacheloropleidingen Vaktherapeutische Beroepen. Dit profiel is vervolgens weer gebaseerd op de beroepstaken zoals enerzijds beschreven staan in het Beroepsprofiel psychomotorisch therapeut en anderzijds in het Beroepscompetentie-profiel Gezondheidszorg Vaktherapeut. Ook de eindkwalificaties op Europees niveau worden expliciet meegenomen in de te maken afwegingen. De opleiding heeft de set eindkwalificaties vervolgens geconcretiseerd in acht actief geformuleerde beroepscompetenties, die op hun beurt weer uitgewerkt zijn in gedragsindicatoren. De beroepscompetenties zijn nadrukkelijk leidend voor opzet en uitvoering van zowel het deeltijdse als voltijdse programma.

Onderzoekend vermogen is, gezien de noodzaak meer evidentie voor en ontwikkeling van een betere onderzoekstraditie binnen PMT te genereren, voor PMT'ers in opleiding belangrijk. Het auditpanel constateert dat de opleiding PMT haar doelstelling rond praktijkgericht onderzoek expliciet heeft opgenomen in haar eindkwalificaties én in de uitwerking van de beroepscompetenties. De opleiding leidt studenten niet op tot onderzoekers maar tot PMT'ers met een onderzoekende houding, die in staat zijn onderzoeksliteratuur te lezen en zelfstandig een eenvoudig onderzoek op te zetten, uit te voeren en te beschrijven. Blijvende aandacht voor continuering én versterking van een Europees/internationaal netwerk is gewenst. De opleiding heeft reeds een aantal waardevolle stappen gezet op dit punt, zoals afspraken over samenwerking met Denemarken bij het opzetten van een op het Nederlandse model gebaseerde Master PMT aldaar.

Het onderhoud en de validatie van de eindkwalificaties en het programma vindt plaats in overleg met vakgenoten en de Veldadviescommissie. Hoewel de eigen invulling van de generieke en met name specifieke vaktherapeutische competenties herleidbaar is en dekkend, geeft het panel ter overweging mee om, gelet op de verbreding in en de

Pagina 3 van 8 herkenbaarheid van de vaktherapeutische beroepen in totaal voor de buitenwereld, te komen tot een met de andere vaktherapeutische opleidingen afgestemde gezamenlijke invulling en etikettering.

Het panel komt voor standaard 1 'Beoogde eindkwalificaties' tot het oordeel 'goed', omdat de beoogde eindkwalificaties die afgestudeerden moeten bereiken, zonder meer goed aansluiten bij het profiel waartoe de opleiding haar studenten wil opleiden. De opleiding positioneert zich duidelijk als hbo-bachelor en maakt helder onderscheid met het hbo-master en wo-niveau. Veranderingen in de wijze waarop de maatschappij wordt geordend, hebben direct hun weerslag op de beroepsbeoefening en daarmee op de wijze waarop Windesheim de PMT-opleiding vormgeeft. Er is meer dan voldoende aandacht voor innovatie o.a. door een flexibele positionering. Hiermee kan de opleiding zich snel aanpassen aan de uitdagingen waarvoor de psychomotorisch therapeut anno 2016-2017 staat en zorgt de opleiding ervoor dat de afgestudeerden PMT'ers aan alle eisen en verwachtingen kunnen voldoen die nu én in de (nabije) toekomst aan hen worden gesteld.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het auditpanel komt voor Standaard 2 'Onderwijsleeromgeving' tot het oordeel 'goed'. De bachelorstudent PMT verwerft voldoende inhoudelijke deskundigheid (waaronder methodische, trainings- en therapeutische competenties) om als startbekwaam PMT'er te kunnen gaan werken in verschillende sectoren als zorg, welzijn en onderwijs. De opleiding biedt een actueel en samenhangend programma aan, waarin de twaalf eindkwalificaties en de acht beroepscompetenties consequent en afgewogen zijn toegekend aan de verschillende onderwijseenheden. De wijze waarop het deeltijdprogramma tot stand komt – in gesprek met studenten incl. de flexibele invullingsmogelijkheden – is mooi.

De didactische opbouw van belevingsgerichte deelnemer naar professional die uit ervaringskennis kan putten, is een sterk punt. Het beroep van PMT'er staat centraal in de stagecomponent. De stages kennen een toenemende complexiteit als het gaat om situatie, doelgroep en taak. Goed vindt het panel ook het continue leerlint m.b.t. supervisie waarin aandacht is voor het ontwikkelen van therapeutisch handelen en therapeutische attitude en waarin onder meer gereflecteerd wordt op stage-ervaringen. De opleiding zorgt er op een mooie manier voor dat de inhoud en de vorm van het curriculum aansluiten bij de ontwikkelingen in het werkveld. Voorbeelden waarbij de opleiding hier goed in slaagt, zijn de toenemende aandacht voor ondernemend vermogen van studenten. Een ondernemende houding wordt sterk gestimuleerd. Enerzijds om een werkkring als zzp'er zichtbaar te maken als arbeidsmarktperspectief; anderzijds om studenten de skills te geven om zichzelf goed te 'vermarkten'. Een ander voorbeeld is het 'knutselen met bewegings- en lichaamsgerichte arrangementen' waarbij studenten leren te spelen met werkvormen en bestaande werkvormen zodanig aan te passen dat ze weer nieuwe interventies hebben.

Onderzoeksmatig is er zeer goed tegemoetgekomen aan het advies van de vorige visitatie en is een goede onderzoeksleerlijn ontwikkeld. Dit is een compliment waard, aldus het auditpanel. Er is een dicht bij de opleiding betrokken lectoraat waarvan het onderzoek een duidelijke doorwerking heeft naar de ontwikkeling van het curriculum alsmede de professionalisering van docenten en promovendi. Daarnaast is het onder de indruk van het docententeam. De kwaliteit, inzet en gedrevenheid zijn zeer sterk. Aandacht voor prioritering en werkdruk blijft gewenst. De opleidings specifieke voorzieningen zijn 'state of the art'.

Het panel heeft een aantal verbeterpunten geconstateerd. Ten aanzien van de inzichtelijkheid heeft het panel evenwel vastgesteld dat bij een aantal onderwijseenheden de relatie tussen leerinhoud en toetsing enerzijds en de toekenning van competenties anderzijds nader geconcretiseerd kan worden. Ook is er ruimte voor een meer onderscheidende beoordeling ten aanzien van de eindwerken en portfolio's die beter dan nu het geval is de verschillen in niveau weerspiegelt. Aandacht is ook gewenst voor het geven van schriftelijke feedback 'op maat' bij het beoordelen via de gebruikte beoordelingsformulieren. De opleiding heeft hier reeds stappen in gezet.

Ondanks de genoemde aandachtspunten geeft het panel een 'goed' op deze standaard. Met name de toetssystematiek die staat als een huis en het niveau van de toetsing dat op orde is, zijn doorslaggevend. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de toetsen en de beoordeling valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk zijn. Toetsing is divers en overzichtelijk d.m.v. negen toetsvormen met afgewogen hantering van formatieve en summatieve toetsen. De opleiding laat een kritische houding zien ten aanzien van validiteit en betrouwbaarheid van toetsing. De docenten zijn didactisch geschoold en zijn aantoonbaar bekwaam in het begeleiden en beoordelen van studenten.

Goed vindt het panel dat bij alle werkstukken waarmee het eindniveau wordt bepaald, het vier-ogenbeleid geldt; zowel bij de toetsconstructie als bij de beoordeling. Ook is het panel te spreken over de meta-beschouwing die de opleiding heeft ingevoerd bij het eindassessment. Heel concreet toetst de opleiding bij het eindassessment niet meer alle losse beroepscompetenties – deze worden immers afdoende afgetoetst in de onderwijseenheden – maar laat ze de student een meta-beschouwing houden op zijn ontwikkeling; iets wat het panel zeer passend vindt voor een startende PMT-professional.

Vertrouwenwekkend is ook dat examen- en toetscommissie zichtbaar invulling geven aan hun kwaliteitsborgende rol. Zij zijn goed gepositioneerd, gefaciliteerd en geschoold en hebben beide duidelijke agenda's en hebben de genoemde aandachtspunten reeds op hun netvlies. De verbeterpunten beschouwt het panel dan ook als mogelijkheden voor de opleiding PMT om zich verder te ontwikkelen.

Standaard 4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Het auditpanel komt voor Standaard 4 'Gerealiseerde eindkwalificaties' tot het oordeel 'voldoende'. Het panel kon zich, behoudens één twijfelgeval, vinden in de beoordelingen van de afstudeeropdrachten en portfolio's; ook bij de cesuurgevallen. Het auditpanel heeft verschillen in niveau vastgesteld in de bestudeerde scripties en portfolio's, maar is van oordeel dat er overall een gemiddeld aanvaardbaar hbo-bachelorniveau is gerealiseerd dat een aankomende PMT-professional laat zien die – ondanks die verschillen – een onderzoekende houding aanneemt. De kritische reflecties in de portfolio's waren over het algemeen goed. Duidelijk werd dat de studenten aan het eind een adequaat therapeutisch niveau hebben bereikt (introspectie, reflectie, communicatie). Ruimte voor verbetering is er ook. Er kan in de portfolio's meer aandacht uitgaan naar een zorgvuldige en kwaliteitsvolle rapportering.

Een tweede opmerking van het panel betreft het type onderzoek dat studenten nu uitvoeren in hun afstuderen. Studenten grijpen nu vaak terug op kwantitatief onderzoek, maar waar van toepassing kan er volgens het auditpanel ook aandacht besteed worden aan min of meer beproefde kwalitatieve onderzoeksmethoden.

Pagina 5 van 8 De opleiding is zich in samenwerking met het lectoraat reeds aan het oriënteren op andere typen onderzoeksmethoden, maar geeft aan dat, gezien het belang aan evidentie in het werkveld de kwantitatieve onderzoeksmethoden veelal de meest logische keuze zijn.

Het werkveld en de alumni uitten zich positief over het niveau van afstuderen en over de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk. In het verder ontwikkelen van structureel alumnibeleid dient de opleiding nog een slag te maken.

Algemene conclusie:

Het auditpanel trof een opleiding die doet wat ze beloofd te doen en daarmee haar kwaliteit toont. Het flexibele, innovatieve profiel vindt het auditpanel sterk. Naast het coherente programma gaat de waardering van het auditpanel uit naar het hoog gekwalificeerde docententeam. Op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel tot de overall kwalificatie 'voldoende'. Het adviseert de NVAO de opleiding te accrediteren voor een periode van zes jaar.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Christelijke Hogeschool Windesheim te Zwolle in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 26 juni 2017 naar voren te brengen. Bij brief van 10 juli 2017 heeft het college van bestuur van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Psychomotorische Therapie en Bewegingsagogie (240 EC; varianten: deeltijd, voltijd; locatie: Zwolle) van de Christelijke Hogeschool Windesheim te Zwolle. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

De toevoeging 'of Arts' wordt aan de graad bachelor toegevoegd indien ten minste 70% van de opleidingen binnen een cluster is geaccrediteerd na 1 januari 2012².

Dit besluit treedt in werking op 31 juli 2017 en is van kracht tot en met 30 juli 2023.

Den Haag, 31 juli 2017

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

A.H. Flierman
Voorzitter

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

² Stcrt. 2013, 35337 en Stcrt. 2015, 27438. De NVAO publiceert maandelijks een overzicht van deze clusters op haar website.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.	Goed
3. Toetsing	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Goed
4. Gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

- Drs. W.G. van Raaijen, (voorzitter) is partner bij Hobéon en veelvuldig betrokken geweest bij audits, waaronder accreditatieaudits;
- D. Vancampfort, PhD, PT, (lid) is fysiotherapeut en psychomotorisch therapeut met klinische onderzoekservaring op het gebied van gedrags-, eet- en psychotische stoornissen. Hij is post-doctoraal onderzoeker en lector aan de KU Leuven (Departement Revalidatiewetenschappen);
- Drs. H.A. Visser, (lid) was tot 2013 hogeschooldocent theorie en methoden voor de opleiding Creatieve Therapie bij de Hogeschool Utrecht. Daarnaast was zij docentonderzoeker bij het kenniscentrum Sociale Innovatie, Hogeschool Utrecht;
- C.C. Hendriks, (student-lid) is vierdejaars student Psychomotorische Therapie aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Het panel werd ondersteund door D.P.M. de Koning MSc, secretaris (gecertificeerd).